

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DE INDUSTRIA, TURISMO E COMERCIO

5936 *Real decreto 458/2011, do 1 de abril, sobre actuacións en materia de espectro radioeléctrico para o desenvolvemento da sociedade dixital.*

O espectro radioeléctrico é un recurso fundamental para a prestación dunha ampla gama de servizos e que cada vez ten unha maior relevancia na nosa economía e na vida dos cidadáns.

Aínda que na actualidade o espectro dispoñible é suficiente para atender a demanda de servizos, a futura evolución cara a novos servizos fai necesario pór á disposición dos operadores unha maior cantidade de espectro e permitir o uso das bandas de frecuencia dunha forma máis eficiente para facilitar o acomodo das novas necesidades, especialmente de servizos de banda larga en mobilidade.

A aplicación da Axenda Dixital para Europa, impulsada durante a presidencia española da Unión Europea e aprobada pola Comisión Europea o 19 de maio de 2010, contribuirá significativamente ao crecemento económico da Unión Europea e distribuirá os beneficios da era dixital entre todos os sectores da sociedade. Precisamente, a adecuada planificación e uso do dominio público radioeléctrico constitúe un dos eixes estratéxicos en que se basea a citada Axenda Dixital para Europa, para contribuír ao crecemento e ao desenvolvemento económico.

Nesta mesma liña cabe situar a aprobación pola Unión Europea da Directiva 2009/114/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de setembro de 2009, pola que se modifica a Directiva 87/372/CEE do Consello relativa ás bandas de frecuencia que cómpre reservar para a introdución coordinada de comunicacións móbiles terrestres dixitais celulares públicas paneuropeas na Comunidade, abrindo a posibilidade de que a banda de 900 MHz sexa utilizada por tecnoloxías distintas á do GSM. A Directiva 2009/114/CE vese completada coa Decisión 2009/766/CE da Comisión, do 16 de outubro de 2009, relativa á harmonización das bandas de frecuencias de 900 MHz e 1.800 MHz para os sistemas terrestres capaces de prestar servizos paneuropeos de comunicacións electrónicas na Comunidade, que fai extensible esta modificación tamén á banda de 1.800 MHz.

A Directiva 2009/114/CE e a Decisión 2009/766/CE incorporan o principio de neutralidade tecnolóxica, de forma que as bandas de 900 MHz e de 1.800 MHz xa non están vinculadas exclusivamente á tecnoloxía GSM, o que implica que, sempre que non se lles causen interferencias aos usuarios das bandas de frecuencias, estas poden ser utilizadas por aquelas tecnoloxías que optimicen o seu uso.

A citada directiva afirma que desde 1987 se desenvolveron novas tecnoloxías dixitais de radiocomunicación capaces de ofrecer comunicacións electrónicas paneuropeas máis innovadoras e que poden coexistir coa tecnoloxía GSM na banda de 900 MHz dentro dun marco regulador máis neutral con respecto á tecnoloxía. A banda de 900 MHz presenta unhas boas características de propagación, que permiten salvar distancias maiores que as bandas de frecuencias máis elevadas, facilitando así a chegada dos modernos servizos de voz, de datos e multimedia ás zonas rurais e menos poboadas.

Non obstante, a propia Directiva 2009/114/CE recoñece que a introdución do principio de neutralidade tecnolóxica na banda de 900 MHz pode dar lugar a situacións de falseamento da competencia, en particular, nos casos de operadores móbiles que xa teñen asignadas frecuencias na banda de 900 MHz, posto que o valor do espectro que teñen asignado se incrementa, ao se poderen utilizar as frecuencias tanto con tecnoloxías GMS como UMTS, e tamén lles permite reducir custos na subministración de servizos de banda larga móbil, o que redunda nun maior beneficio económico.

Para iso, a Directiva 2009/114/CE habilita os Estados membros para, cando resulte proporcionado e mediante a utilización das posibilidades que outorga o marco regulador

das comunicacións electrónicas en Europa, modificar ou reconsiderar os dereitos de uso do espectro para evitar os ditos falseamentos da competencia. Malia isto, calquera decisión neste sentido debe ir precedida dunha consulta pública.

En todo caso, a Directiva 2009/114/CE exige que todo espectro dispoñible sexa asignado de forma transparente e de maneira que se garanta que non existe falseamento da competencia nos mercados de referencia.

Co obxectivo de incorporar ao ordenamento xurídico interno a devandita Directiva 2009/114/CE, así como dar cumprimento á Decisión 2009/766/CE e, en consecuencia, autorizar a introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas bandas de frecuencias de 900 MHz e 1.800 MHz, sen que isto supoña un falseamento da competencia no mercado das comunicacións móbiles, aprobouse, mediante o artigo 47 da Lei 2/2011, do 4 de marzo, de economía sustentable, un artigo dirixido á utilización das novas tecnoloxías na banda de frecuencias de 900 MHz e de 1.800 MHz.

En concreto, o artigo 47 da Lei de economía sustentable establece que as bandas de frecuencias de 880-915 MHz e 925-960 MHz (banda de 900 MHz) e de 1.710-1.785 MHz e 1.805-1.880 MHz (banda de 1.800 MHz) se poñen á disposición dos sistemas GSM e dos sistemas UMTS, así como doutros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM.

O dito precepto legal encoméndalle ao Goberno determinar, mediante real decreto, o procedemento e as condicións que se deberán cumprir para que as devanditas bandas de frecuencias se poidan utilizar por sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM. En particular, habilítase o Goberno para, mediante real decreto, modificar ou reconsiderar os dereitos de uso privativo do espectro co obxectivo de garantir que o uso da banda de 900 MHz por outras tecnoloxías distintas da GSM para a prestación de servizos paneuropeos avanzados non dá lugar a situacións de distorsión da competencia nos mercados afectados, mantendo en todo caso o equilibrio económico financeiro dos títulos habilitantes.

Igualmente, o artigo 47 da Lei de economía sustentable establece a posibilidade de que dereitos de uso privativo do dominio público radioeléctrico na banda de frecuencias de 900 MHz e de 1.800 MHz poidan revertir ao Estado para a correcta incorporación dos principios e obxectivos da Directiva 2009/114/CE e para evitar as indicadas situacións de distorsión da competencia.

Este real decreto é froito da análise que se levou a cabo das achegas que se presentaron en resposta á «Consulta pública sobre actuacións en materia de espectro radioeléctrico: *refarming* nas bandas de 900 e 1.800 MHz, dividendo dixital e banda de 2,6 GHz», que iniciou o Ministerio de Industria, Turismo e Comercio o 15 de xuño de 2010 e que se estendeu por un período dun mes, ata o 15 de xullo, dando así cumprimento á exigencia imposta pola Directiva 2009/114/CE.

Nas respostas a esta consulta pública, os operadores de comunicacións móbiles que actualmente teñen asignados bloques de frecuencias nas bandas de 900 MHz e de 1.800 MHz expresaron o seu indubidable interese na introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas ditas bandas de frecuencias.

Á vista de todo isto, este real decreto adopta unha serie de medidas tanto na banda de 900 MHz como na banda de 1.800 MHz, a primeira das cales consiste na introdución do principio de neutralidade tecnolóxica.

Nas bandas de frecuencias de 900 MHz e de 1.800 MHz, a dita introdución do principio de neutralidade tecnolóxica supón unha revalorización das concesións demaniais outorgadas nas devanditas bandas, polo que se adoptan medidas para manter o equilibrio económico-financiero das concesións demaniais citadas.

Igualmente, a introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas mencionadas bandas de frecuencias potencialmente altera as condicións competitivas do mercado das comunicacións móbiles, polo que se aproban un conxunto de medidas non só para reequilibrar as condicións do mercado das comunicacións móbiles, senón mesmo para mellorar a competencia neste. Dado que a Directiva 2009/114/CE autoriza nestes casos os Estados membros a modificar ou reconsiderar os dereitos de uso do espectro, acórdase

que revertan ao Estado distintos bloques de frecuencias na banda de 900 MHz que estaban asignados a Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A., para que, xunto co obxectivo de poder reorganizar a banda de 900 MHz en bloques de 5 MHz emparellados para facer máis efectivo e eficiente a súa posta á disposición de sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas, se incrementa a competencia no mercado das comunicacións móbiles ao poder licitar concesións demaniais para o uso de bloques de 5 MHz emparellados nesta banda. Como a reversión destes bloques de frecuencias altera o equilibrio económico-financieiro das concesións demaniais afectadas, este manterase a través da extensión do período de vixencia das concesións.

Na procura de lles dar a posibilidade aos operadores de que as súas concesións demaniais na banda de 900 MHz poidan ter un período de vixencia semellante e, así, poder competir nunha maior igualdade de condicións, aliñándose co prazo de vixencia das concesións demaniais que se outorgarán conforme as licitacións cuxa convocatoria está prevista neste real decreto, así como co obxectivo de garantir un uso máis eficaz e eficiente do dominio público radioeléctrico, a extensión do período de vixencia das concesións demaniais afectadas pódese ampliar adicionalmente, por solicitude do concesionario e a cambio de contraprestacións económicas do operador en favor do Estado ata, como máximo, o 31 de decembro de 2030.

Así mesmo, aos operadores que en cada momento dispoñan de bloques de frecuencias cun largo de banda total igual ou superior a 10 MHz emparellados na banda de 900 MHz e que estean a prestar servizos de comunicacións móbiles na dita banda mediante sistemas UMTS ou sistemas de novas xeracións de comunicacións móbiles impónselles a obriga de ofrecer un servizo grosista, de forma que os operadores que carezan de frecuencias suficientes ou que carezan totalmente de frecuencias na banda de 900 MHz lles poidan prestar os devanditos servizos de comunicacións móbiles aos seus usuarios finais.

Coas frecuencias que reverten ao Estado, xunto co espectro actualmente dispoñible na banda de 900 MHz, conformarase un bloque de 5 MHz emparellados, que permitirá asignar mediante licitación pública unha concesión demanial de ámbito estatal, á que non poderán optar Telefónica Móviles de España, S.A.U. nin Vodafone España, S.A.U., para os efectos de contribuír a neutralizar os potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda, así como de garantir unha maior competencia no mercado dos servizos de comunicacións móbiles.

Adicionalmente, tamén se outorgarán nesta banda de 900 MHz, mediante licitación pública, dúas concesións demaniais de ámbito estatal, unha por un bloque de 5 MHz emparellados e outra por un bloque de 4,8 MHz emparellados, aínda que estes bloques de frecuencias non estarán dispoñibles para os novos concesionarios ata febreiro de 2015.

Na banda de frecuencias de 1.800 MHz, igualmente autorízase a Telefónica Móviles de España, S.A.U., a Vodafone España, S.A.U. e a France Telecom España, S.A. a explotación da banda de 1.800 MHz, ademais de por sistemas GSM, por sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, baseándose no principio de neutralidade tecnolóxica.

A autorización obriga a que reverta ao Estado un bloque de 4,8 MHz emparellados de cada unha das concesións demaniais de Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A.

O equilibrio económico-financieiro das concesións demaniais afectadas de Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A., alterado como consecuencia dos bloques de frecuencias que reverten ao Estado, mantense a través da revalorización que experimentan as concesións ao se autorizar a aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda e da extensión do período de vixencia das concesións ata o 31 de decembro de 2030.

Os bloques de frecuencias que reverten ao Estado serán asignados de novo mediante licitación pública, na cal non poderán participar os operadores que xa teñan asignados bloques de frecuencias na banda de 1.800 MHz, para efecto de contribuír a neutralizar os

potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda, así como de garantir unha maior competencia no mercado dos servizos de comunicacións móbiles.

Non obstante, o obxecto deste real decreto non é exclusivamente o desenvolvemento ou execución do establecido no artigo 47 da Lei de economía sustentable, senón que ten tamén como obxecto o establecemento dunha serie de actuacións en materia de espectro radioeléctrico dirixidas a impulsar o desenvolvemento da sociedade dixital.

Para tal efecto, perséguese pór á disposición do mercado a maior cantidade de espectro radioeléctrico posible para a provisión de servizos de comunicacións electrónicas e garantir un uso máis eficaz e eficiente do dominio público radioeléctrico, xeneralizando a aplicación dos principios de neutralidade tecnolóxica e de servizos no uso do espectro radioeléctrico. Tamén pretende promover o desenvolvemento e a utilización de novos servizos, redes e tecnoloxías, principalmente os vinculados ao despregamento e desenvolvemento das novas xeracións de comunicacións móbiles, como a cuarta xeración de comunicacións móbiles, que permitirá unha considerable maior velocidade de transmisión en comunicacións en mobilidade.

Con estas medidas de impulso ao desenvolvemento da sociedade dixital, perséguese fomentar unha maior competencia no mercado das comunicacións electrónicas, que se traducirá nun maior incentivo para a realización de investimentos en infraestruturas de telecomunicacións e nunha maior extensión da cobertura dos servizos para todos os cidadáns de España. Con isto reforzase, ademais, o carácter de servizo de interese xeral das telecomunicacións definido no artigo 2.1 da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións.

En concreto, entre estas medidas destaca a licitación de 6 concesións demaniais de ámbito estatal na banda de frecuencias 790-862 MHz (banda de frecuencias de 800 MHz), que, como a banda de 900 MHz, presenta igualmente excelentes condicións de propagación radioeléctrica e de penetración en edificios e cuxa dispoñibilidade efectiva é fundamental para garantir o despregamento e desenvolvemento da cuarta xeración e doutras novas xeracións de comunicacións móbiles.

Neste sentido, cabe recordar que, de acordo co establecido no Real decreto 365/2010, do 26 de marzo, polo que se regula a asignación dos múltiples da televisión dixital terrestre tras o cesamento das emisións de televisión terrestre con tecnoloxía analóxica, a banda de 800 MHz debe quedar libre para poder ser asignada aos seus novos usos antes de finalizar o ano 2014, e destinarase principalmente para a prestación de servizos avanzados de comunicacións electrónicas, en liña cos usos harmonizados que se acorden na Unión Europea.

Así mesmo, licítaranse concesións demaniais para a asignación de frecuencias na banda de 2.500 a 2.690 MHz (banda de frecuencias de 2,6 GHz), estando previsto que algunhas das concesións demaniais teñan ámbitos territoriais autonómicos.

Igualmente, coa finalidade de garantir unha maior competencia nos servizos de comunicacións móbiles evitando unha acaparáción de bloques de frecuencias en mans dun mesmo ou dun número reducido de operadores e de contribuír a neutralizar os potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas bandas de 900 MHz e de 1.800 MHz, fíxase o límite da cantidade de 20 MHz emparellados (FDD) para que un mesmo operador poida dispor de frecuencias no conxunto das bandas de frecuencias de 800 MHz e 900 MHz, así como o límite, en calquera ámbito territorial, da cantidade de 115 MHz para que un mesmo operador poida dispor de frecuencias no conxunto das bandas de frecuencias de 1.800 MHz, de 2.100 MHz (1.900-2.025 MHz e 2.110-2.200 MHz) e de 2,6 GHz.

Por último, de conformidade co disposto no artigo 48 da Lei de economía sustentable, amplíanse as bandas de frecuencia en que se pode efectuar a transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico. Nas bandas de frecuencias con maior interese comercial para os operadores e con maior repercusión social, como son as bandas de frecuencias de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz, 2.100 MHz, 2,6 GHz e 3,5 GHz, poderanse efectuar as ditas operacións de transferencia de

títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico, coa finalidade de garantir unha maior competencia nos servizos de comunicacións móbiles e un uso máis eficaz e eficiente do espectro radioeléctrico.

Na tramitación deste real decreto deuse audiencia ao Consello Asesor de Telecomunicacións e da Sociedade da Información, e o proxecto foi sometido a informe da Comisión do Mercado das Telecomunicacións e a Comisión Nacional da Competencia e informouse a Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos.

Este real decreto dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de telecomunicacións recoñecida no artigo 149.1.21.^a da Constitución.

Na súa virtude, por proposta do ministro de Industria, Turismo e Comercio, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación de Consello de Ministros na súa reunión do día 1 de abril de 2011,

DISPOÑO:

Artigo 1. *Obxecto.*

Este real decreto ten como obxecto o desenvolvemento do establecido no artigo 47 da Lei 2/2011, do 4 de marzo, de economía sustentable, así como o establecemento dunha serie de actuacións en materia de espectro radioeléctrico dirixidas a impulsar o desenvolvemento da sociedade dixital.

En particular, este real decreto persegue:

- a) A introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas bandas de 900 megahertz (en diante, MHz) e de 1.800 MHz.
- b) O outorgamento de concesións demaniais nas referidas bandas e nas de 800 MHz e de 2,6 xigahertz (en diante, GHz), nas que se poderá aplicar o principio de neutralidade tecnolóxica.
- c) O establecemento de determinadas medidas en materia de espectro radioeléctrico dirixidas a impulsar o desenvolvemento da sociedade dixital, como a xeneralización da neutralidade de servizos e a ampliación das bandas de frecuencia nas que se pode efectuar a transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico.

Artigo 2. *Obxectivos e principios.*

Son obxectivos e principios que inspiran este real decreto os seguintes:

- a) Impulsar o desenvolvemento da sociedade dixital.
- b) Promover o uso do dominio público radioeléctrico como factor de desenvolvemento técnico, económico, de seguridade, do interese público, social e cultural.
- c) Garantir un uso máis eficaz e eficiente do dominio público radioeléctrico.
- d) Promover o desenvolvemento e a utilización de novos servizos, redes e tecnoloxías.
- e) Fomentar unha maior competencia no mercado das comunicacións electrónicas.
- f) Promover a realización de investimentos en infraestruturas.
- g) Impulsar a maior extensión da cobertura dos servizos de comunicacións electrónicas.
- h) Fomentar a innovación.
- i) Xeneralizar a aplicación dos principios de neutralidade tecnolóxica e de servizos no uso do espectro radioeléctrico.
- j) Ampliar as bandas de frecuencia en que se pode efectuar a transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico.

Artigo 3. *Definicións.*

Para os efectos deste real decreto, os termos que se utilizan teñen o seguinte significado:

- a) Banda de 800 MHz: banda de frecuencias de 790-862 MHz.
- b) Banda de 900 MHz: banda de frecuencias de 880-915 MHz e 925-960 MHz.
- c) Banda de 1.800 MHz: banda de frecuencias de 1.710-1.785 MHz e 1.805 MHz-1.880 MHz.
- d) Banda de 2.100 MHz: banda de frecuencias de 1.900-2.025 MHz e 2.110-2.200 MHz.
- e) Banda de 2,6 GHz: banda de frecuencias de 2.500-2.690 MHz.
- f) Banda de 3,5 GHz: banda de frecuencias de 3,4-3,6 GHz.
- g) Neutralidade tecnolóxica: posibilidade de utilizar os diferentes sistemas ou tecnoloxías harmonizadas no ámbito da Unión Europea nas distintas bandas de frecuencias.
- h) Neutralidade de servizos: posibilidade de prestación de servizos de comunicacións electrónicas fixas, móbiles ou nómades.
- i) Frequency Division Duplex ou FDD: multiplexación por división en frecuencia, na que as comunicacións ascendentes (terminal-estación base) e descendentes (estación base-terminal) se realizan en bandas de frecuencia diferentes.
- j) Time Division Duplex ou TDD: multiplexación por división no tempo, na que as comunicacións ascendentes (terminal-estación base) e descendentes (estación base-terminal) se realizan na mesma banda de frecuencia pero a intervalos de tempo diferentes.

Artigo 4. *Banda de frecuencias de 900 MHz.*

1. En aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica, na banda de frecuencias de 900 MHz poderanse utilizar os sistemas de comunicacións móbiles dixitais celulares públicos (GSM) e os sistemas universais de telecomunicacións móbiles (UMTS), así como outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de conformidade co disposto no artigo 47 da Lei de economía sustentable.

2. Autorízase a Telefónica Móviles de España, S.A.U. e a Vodafone España, S.A.U. a explotación da banda de 900 MHz, ademais de por sistemas GSM, por sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica. Esta autorización obriga ao cumprimento das seguintes condicións respecto á banda de 900 MHz:

- a) Reverten ao Estado os seguintes bloques de frecuencias:

1. 2,2 MHz emparellados de entre as concesións demaniais asignadas a Telefónica Móviles de España, S.A.U.

2. 1 MHz emparellado da concesión demanial asignada a Vodafone España, S.A.U.

A reversión producirase ao mes, contado desde que se resolva a licitación a que se refire o número 7 deste artigo.

b) O 3 de febreiro de 2015 reverte ao Estado 1 MHz emparellado da concesión demanial asignada a Vodafone España, S.A.U.

c) A concesión demanial asignada a Telefónica Móviles de España, S.A.U., cuxo período de vixencia finaliza o 3 de febreiro de 2015, mantén a súa vixencia en só 1 MHz emparellado ata a extensión do período que se determine en función do establecido no número 4 deste artigo.

d) Telefónica Móviles de España, S.A.U. e Vodafone España, S.A.U. só poderán aplicar o principio de neutralidade tecnolóxica na banda de 900 MHz unha vez que transcorra o prazo de tres meses contados desde que se formalice a concesión demanial para o uso do bloque de 5 MHz emparellados na banda de 900 MHz a que se refire o número 7 deste artigo.

e) O mantemento do equilibrio económico-financieiro das concesións demaniais, alterado pola revalorización que experimentaron ao se autorizar o principio de neutralidade

tecnolóxica, conséguese mediante o cumprimento por parte de Telefónica Móviles de España, S.A.U. e de Vodafone España, S.A.U. da obriga de realizar, desde a data de entrada en vigor deste real decreto e antes do 31 de decembro de 2013, os investimentos en infraestruturas de comunicacións móbiles mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE ou ben de proporcionar nova cobertura mínima de servizo coas ditas infraestruturas, que se sinalan a continuación.

En particular, Telefónica Móviles de España, S.A.U. deberá investir a cantidade de 80 millóns de euros en infraestruturas de comunicacións móbiles mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE que utilicen a banda de 900 MHz para a prestación de servizos en unidades poboacionais de menos de 1.000 habitantes (codificadas co Nomenclátor INE 2010 con códigos de núcleo ou diseminado de 11 cifras) ou ben proporcionar, como mínimo, nova cobertura coas devanditas infraestruturas nas citadas unidades a unha poboación total superior a 500.000 habitantes.

Pola súa parte, Vodafone España, S.A.U. deberá investir a cantidade de 160 millóns de euros en infraestruturas de comunicacións móbiles mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE que utilicen a banda de 900 MHz para a prestación de servizos en unidades poboacionais de menos de 1.000 habitantes (codificadas co Nomenclátor INE 2010 con códigos de núcleo ou diseminado de 11 cifras) ou ben proporcionar, como mínimo, nova cobertura coas devanditas infraestruturas nas citadas unidades a unha poboación total superior a 1.000.000 de habitantes.

Telefónica Móviles de España, S.A.U. constituirá e depositará na Caixa Xeral de Depósitos unha garantía nalgunha das modalidades previstas no seu regulamento, aprobado polo Real decreto 161/1997, do 7 de febreiro, pola contía de 80 millóns de euros, e Vodafone España, S.A.U. constituirá e depositará na Caixa Xeral de Depósitos unha garantía nalgunha das modalidades previstas no seu regulamento, aprobado polo Real decreto 161/1997, do 7 de febreiro, pola contía de 160 millóns de euros, para responder economicamente do cumprimento da obriga da realización dos investimentos ou da consecución da nova cobertura mínima na contía, poboacións e prazo indicados nos parágrafos anteriores.

3. Para efecto de poder reorganizar a banda de 900 MHz en bloques de 5 MHz emparellados para facer máis efectiva e eficiente a súa posta á disposición de sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM e para poder licitar concesións demaniais para o uso de bloques de 5 MHz emparellados nesta banda, reverte ao Estado un bloque de 1 MHz emparellado de entre as concesións demaniais asignadas a France Telecom España, S.A. Isto comporta a autorización a France Telecom España, S.A. para a aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica na explotación dos restantes 5 MHz das concesións demaniais das que actualmente é titular na banda de 900 MHz.

A reversión ao Estado do dito bloque de 1 MHz emparellado producirase ao mes, contado desde que se resolva a licitación a que se refire o número 7 deste artigo.

4. A reversión dos bloques de frecuencias establecida nos dous números anteriores compénsase mediante a extensión do período de vixencia das concesións demaniais de Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A., podéndose ampliar adicionalmente a devandita extensión, por solicitude do concesionario e a cambio de contraprestacións económicas do operador en favor do Estado, ata, como máximo, o 31 de decembro de 2030. En ningún caso a compensación se poderá materializar a través de contraprestacións económicas ou indemnizacións do Estado en favor dos concesionarios.

O concesionario deberalle presentar ao Ministerio de Industria, Turismo e Comercio a súa proposta de extensión do período de vixencia da concesión demanial e, consecuentemente, as correspondentes contraprestacións económicas en favor do Estado, no prazo de dous meses, contados desde o día en que se resolva a poxa económica

pública da banda de frecuencias de 900 MHz a que se refire o número 8 deste artigo e da banda de frecuencias de 800 MHz a que se refire o artigo 6.

Para a determinación da extensión do período de vixencia das concesións, valoraranse os bloques de frecuencias revertidos ou ampliados no prazo de vixencia da concesión en función do prezo de mercado.

Para tal efecto, o prezo de mercado é o prezo dun MHz para cada ano que resulte da media aritmética da cantidade global recadada nos bloques de frecuencias asignados na poxa económica pública da banda de frecuencias de 900 MHz a que se refire o número 8 deste artigo e da banda de frecuencias de 800 MHz a que se refire o artigo 6, tendo en conta a cantidade de MHz a que afecta a modificación e o número de anos para o seu uso e explotación. Neste cálculo, terase en conta que o prezo de mercado do espectro se revaloriza nun 2 por cento anual e aplicarase unha taxa de desconto do 4,84 por cento, que corresponde coa media do custo da débeda antes de impostos dos tres operadores afectados.

Estas actuacións faranse reflectir nas concesións demaniais afectadas, a través do oportuno expediente de modificación que se iniciará de oficio e cuxa resolución compete ao ministro de Industria, Turismo e Comercio, logo de audiencia do concesionario, informe da Comisión do Mercado das Telecomunicacións e, en caso de que o concesionario formule oposición, ditame do Consello de Estado. Na modificación das concesións demaniais afectadas farase constar de xeito expreso o bloque de frecuencias ao uso das cales habilita cada concesión demanial e os bloques de frecuencias que reverten ao Estado en virtude do establecido nos números 2.a), 2.b) e 3 deste artigo.

5. O secretario de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información, mediante resolución, identificará as canles que conforman os bloques de frecuencias que reverten ao Estado conforme os números 2.a) e 3 deste artigo e poderá resolver sobre os axustes ou adaptacións técnicas, incluído o cambio e agrupación de canles que conforman cada concesión demanial, co obxectivo de alcanzar unha maior eficiencia no uso do espectro radioeléctrico ou para resolver os problemas de incompatibilidade radioeléctrica que se puideren producir no uso dos bloques de frecuencias asignados. Para estes efectos, poderanse ter en conta as propostas de cambio e agrupación de canles que formulen os operadores afectados.

6. Impónselles aos operadores que en cada momento dispoñan de bloques de frecuencias cun largo de banda total igual ou superior a 10 MHz emparellados na banda de 900 MHz e que estean a prestar servizos de comunicacións móbiles na devandita banda mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE, a obriga de ofrecer un servizo grosista aos operadores que non poidan prestar os devanditos servizos por careceren de frecuencias suficientes ou por careceren totalmente de frecuencias na banda de 900 MHz.

Esta obriga manterase ata o 1 de maio de 2015. A Comisión do Mercado das Telecomunicacións decidirá, logo da realización da oportuna análise de mercado, se impón a provisión deste servizo grosista máis alá do prazo fixado anteriormente.

As condicións en que se ofertará o servizo grosista serán libremente acordadas entre os operadores, e a Comisión do Mercado das Telecomunicacións resolverá os conflitos que xurdan entre eles.

7. Cos bloques de frecuencias que reverten ao Estado en virtude do establecido nos números 2.a) e 3 deste artigo e xunto co bloque de 0,8 MHz emparellados que actualmente non está asignado e se atopa libre de uso na banda de 900 MHz, conformarase un bloque de 5 MHz emparellados, que se asignará mediante concurso público, que se convocará no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto.

Neste concurso público aplicaranse, entre outras, as seguintes condicións:

- a) Outorgarase unha única concesión demanial de ámbito estatal.
- b) Na explotación deste bloque de 5 MHz emparellados poderanse utilizar, ademais de sistemas GSM, sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

Así mesmo, autorízase a aplicación do principio de neutralidade de servizos no dito bloque de frecuencias.

c) O termo inicial da concesión demanial coincide coa reversión dos bloques de frecuencia a que se refiren os números 2.a) e 3 deste artigo. A concesión demanial finaliza o día 31 de decembro de 2030.

d) Telefónica Móviles de España, S.A.U. e Vodafone España, S.A.U. non poderán participar na devandita licitación, tendo en conta os bloques de frecuencias que teñen asignados na banda de 900 MHz, e para os efectos de contribuír a neutralizar os potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda, así como de garantir unha maior competencia no mercado dos servizos de comunicacións móbiles.

e) O adxudicatario da concesión demanial deberá efectuar unha achega directa ao Tesouro Público de 126 millóns de euros.

f) Adicionalmente, o adxudicatario deberá efectuar un investimento mínimo de 126 millóns de euros en infraestruturas de comunicacións móbiles mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE que utilicen a banda de 900 MHz para a prestación de servizos en unidades poboacionais de menos de 5.000 habitantes (codificadas co Nomenclátor INE 2010 con códigos de núcleo ou diseminado de 11 cifras). Este investimento deberase efectuar a partir da data de resolución do concurso e antes do 31 de decembro de 2013.

g) Tomaranse como criterios de valoración para a adxudicación desta concesión demanial os investimentos en infraestruturas de comunicacións móbiles mediante sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres incluídos no anexo da Decisión da Comisión Europea 2009/766/CE que utilicen a banda de 900 MHz que os licitadores se comprometen a realizar antes do 31 de decembro de 2013, e as diferentes anualidades en que realizar os devanditos investimentos.

h) O adxudicatario constituirá e depositará na Caixa Xeral de Depósitos unha garantía nalgunha das modalidades previstas no seu regulamento, aprobado polo Real decreto 161/1997, do 7 de febreiro, pola contía que resulte da suma do investimento mínimo e dos investimentos adicionais que se compromete a realizar conforme o indicado nos dous parágrafos anteriores, para responder economicamente do cumprimento da obriga da realización dos investimentos.

8. Co bloque de frecuencias que procede da concesión demanial asignada a Telefónica Móviles de España, S.A.U., unha vez finalizado o seu período de vixencia, que se produce o día 3 de febreiro de 2015, excepción feita do bloque de 1 MHz que mantén a súa vixencia á que se refire o número 2.c) deste artigo, xunto co bloque de 1 MHz emparellado da concesión demanial asignada a Vodafone España, S.A.U. que reverte ao Estado a que se refire o número 2.b) deste artigo, conformarase un bloque de 5 MHz emparellados e outro de 4,8 MHz emparellados, que se asignarán mediante unha poxa económica pública, que se convocará no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto.

Nesta poxa económica pública aplicaranse, entre outras, as seguintes condicións:

a) Outorgaranse dúas concesións demaniais de ámbito estatal, unha por un bloque de 5 MHz emparellados e outra por un bloque de 4,8 MHz emparellados.

b) Na explotación destes dous bloques de frecuencias poderanse utilizar, ademais de sistemas GSM, sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

Así mesmo, autorízase a aplicación do principio de neutralidade de servizos nos devanditos bloques de frecuencias.

c) As concesións demaniais outorgaranse por un prazo de vixencia que se inicia o día 4 de febreiro de 2015 e finaliza o día 31 de decembro de 2030.

d) A licitación desenvolverase a través do mecanismo de poxa simultánea ascendente de múltiples roldas.

e) O prezo de saída de cada bloque de frecuencias licitado é de 169 millóns de euros.

f) O prezo final polo que se adxudique cada bloque de frecuencias será aboado ao Tesouro Público, como mínimo, un 50 por cento antes da formalización da concesión demanial e a porcentaxe restante antes do 1 de xuño de 2012.

Artigo 5. *Banda de frecuencias de 1.800 MHz.*

1. En aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica, na banda de frecuencias de 1.800 MHz poderanse utilizar os sistemas GSM e os sistemas UMTS, así como outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de conformidade co disposto no artigo 47 da Lei de economía sustentable.

2. Autorízase a Telefónica Móviles de España, S.A.U., a Vodafone España, S.A.U. e a France Telecom España, S.A. a explotación da banda de 1.800 MHz, ademais de por sistemas GSM, por sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

Esta autorización obriga ao cumprimento das seguintes condicións respecto á banda de 1.800 MHz:

a) Reverte ao Estado un bloque de 4,8 MHz emparellados de cada unha das concesións demaniais asignadas na banda de 1.800 MHz a cada un dos operadores citados (Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A.).

A reversión producirase aos dous meses desde que se resolva a licitación a que se refire o número 5 deste artigo.

b) Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A. só poderán aplicar o principio de neutralidade tecnolóxica na banda de 1.800 MHz unha vez que transcorra o prazo de tres meses contado desde que se formalicen as concesións demaniais outorgadas mediante licitación pública a que se refire o número 5 deste artigo.

3. O equilibrio económico-financieiro das concesións demaniais de Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A., alterado como consecuencia dos bloques de frecuencias que reverten ao Estado, mantense a través da revalorización que experimentan as concesións ao se autorizar a aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda e da extensión do período de vixencia das concesións ata o 31 de decembro de 2030.

Estas actuacións faranse reflectir nas concesións demaniais afectadas, a través do oportuno expediente de modificación que se iniciará de oficio e cuxa resolución compete ao ministro de Industria, Turismo e Comercio, logo de audiencia do concesionario e informe da Comisión do Mercado das Telecomunicacións e, en caso de que o concesionario formule oposición, ditame do Consello de Estado. Na modificación das concesións demaniais afectadas farase constar de xeito expreso o bloque de frecuencias ao uso das cales habilita cada concesión demanial e os bloques de frecuencias que reverten ao Estado en virtude do establecido no número 2.a) deste artigo.

4. O secretario de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información, mediante resolución, identificará as canles que conforman os bloques de frecuencias que reverten ao Estado conforme o número 2.a) deste artigo e poderá resolver sobre os axustes ou adaptacións técnicas, incluído o cambio e agrupación de canles que conforman cada concesión demanial, co obxectivo de alcanzar unha maior eficiencia no uso do espectro radioeléctrico ou para resolver os problemas de incompatibilidade radioeléctrica que se puideren producir no uso dos bloques de frecuencias asignados. Para estes efectos, poderanse ter en conta as propostas de cambio e agrupación de canles que formulen os operadores afectados.

5. Os bloques de frecuencias que reverten ao Estado en virtude do establecido no número 2.a) deste artigo, xunto cos dous bloques de frecuencias de 0,2 MHz emparellados actualmente non asignados e que están dispoñibles nesta banda, serán asignados de novo mediante concurso público, que se convocará no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto, no que se establecerán, entre outras, as seguintes condicións:

a) Outorgaranse tres concesións demaniais de ámbito estatal, das cales dúas asignarán, cada unha delas, o uso dun bloque de 5 MHz emparellados, e a terceira asignará o uso dun bloque de 4,8 MHz emparellados.

b) Na explotación destes tres bloques de frecuencias poderanse utilizar, ademais de sistemas GSM, sistemas UMTS ou outros sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas que poidan coexistir cos sistemas GSM, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

Así mesmo, autorízase a aplicación do principio de neutralidade de servizos nos devanditos bloques de frecuencias.

c) O termo inicial das concesións demaniais coincide coa reversión dos bloques de frecuencia a que se refire o número 2.a) deste artigo. As concesións demaniais finalizan o día 31 de decembro de 2030.

d) Non poderán participar na licitación os operadores que xa teñan asignados bloques de frecuencias na banda de 1.800 MHz (Telefónica Móviles de España, S.A.U., Vodafone España, S.A.U. e France Telecom España, S.A.), para efectos de contribuír a neutralizar os potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nesta banda, así como de garantir unha maior competencia no mercado dos servizos de comunicacións móbiles.

e) Por cada concesión demanial asignada, o adxudicatario deberá efectuar unha achega directa ao Tesouro Público de 14 millóns de euros.

f) Adicionalmente, por cada concesión demanial asignada, o adxudicatario deberá efectuar un investimento mínimo de 20 millóns de euros en infraestruturas de comunicacións móbiles que utilicen a banda de 1.800 MHz. Este investimento deberase efectuar a partir da data de resolución do concurso e antes do 31 de decembro de 2013.

g) Tomaranse como criterios de valoración para a adxudicación destas concesións demaniais os investimentos en infraestruturas de comunicacións móbiles que utilicen a banda de 1.800 MHz que os licitadores se comprometen a realizar antes do 31 de decembro de 2013, e as diferentes anualidades en que realizar os ditos investimentos.

h) O adxudicatario de cada concesión demanial constituirá e depositará na Caixa Xeral de Depósitos unha garantía nalgunha das modalidades previstas no seu regulamento, aprobado polo Real decreto 161/1997, do 7 de febreiro, pola contía que resulte da suma do investimento mínimo e dos investimentos adicionais que se compromete a realizar conforme o indicado nos dous parágrafos anteriores, para responder economicamente do cumprimento da obriga da realización dos investimentos.

Artigo 6. *Banda de frecuencias de 800 MHz.*

1. A banda de frecuencias de 800 MHz, que, de acordo co establecido no Real decreto 365/2010, do 26 de marzo, polo que se regula a asignación dos múltiples da televisión dixital terrestre tras o cesamento das emisións de televisión terrestre con tecnoloxía analóxica, debe quedar libre para poder ser asignada aos seus novos usos antes de finalizar o ano 2014, destinarase principalmente para a prestación de servizos avanzados de comunicacións electrónicas, en liña cos usos harmonizados que se acorden na Unión Europea.

As frecuencias da banda de 800 MHz asignaranse mediante poxa económica pública, que se convocará no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto e na que se aplicarán, entre outras, as seguintes condicións:

a) Outorgaranse seis concesións demaniais de ámbito estatal, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 5 MHz emparellados. A distribución dos bloques de 5 MHz

dentro da banda de 800 MHz será a establecida no anexo da Decisión da Comisión, do 6 de maio de 2010, sobre as condicións técnicas harmonizadas relativas ao uso da banda de frecuencias de 790-862 MHz para os sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas na Unión Europea [notificada co número C(2010) 2923].

b) Na explotación destes seis bloques de frecuencias poderase utilizar calquera tecnoloxía para prestar servizos de comunicacións electrónicas, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

Así mesmo, autorízase a aplicación do principio de neutralidade de servizos nos devanditos bloques de frecuencias.

c) O termo inicial das concesións demaniais coincidirá coa determinación, mediante resolución do secretario de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información, das canles que conforman cada bloque de 5 MHz emparellados de cada unha das concesións demaniais, unha vez liberada esta banda de frecuencias para outros usos distintos ao de televisión. As concesións demaniais finalizan o día 31 de decembro de 2030.

d) A licitación desenvolverase a través do mecanismo de poxa simultánea ascendente de múltiples roldas.

e) O prezo de saída de cada bloque de frecuencias licitado é de 170 millóns de euros.

f) O prezo final polo que se adjudique cada bloque de frecuencias será aboado ao Tesouro Público, como mínimo, un 50 por cento antes da formalización da concesión demanial e a porcentaxe restante antes do 1 de xuño de 2012.

2. Os operadores que resulten adjudicatarios e que dispoñan de 10 MHz emparellados na banda de 800 MHz deberán completar conxuntamente, antes do 1 de xaneiro de 2020, as ofertas proporcionadas con outras tecnoloxías ou noutras bandas de frecuencias, co fin de alcanzar unha cobertura que permita o acceso a unha velocidade de 30 megabits por segundo (Mbps) ou superior, polo menos, ao 90 por cento dos cidadáns de unidades poboacionais de menos de 5.000 habitantes. O Ministerio de Industria, Turismo e Comercio aprobará un plan en que, tendo en conta as ofertas proporcionadas con outras tecnoloxías ou noutras bandas de frecuencias distintas das de 800 MHz, identificará aquelas unidades poboacionais en que non sexa posible acceder á velocidade determinada anteriormente e establecerá as obrigas de cobertura a proporcionar polos operadores afectados adjudicatarios da banda de 800 MHz. Na aprobación, seguimento e execución do plan, poderanse ter en conta as propostas que formulen os operadores afectados.

3. Os servizos de comunicacións electrónicas que se presten na banda de frecuencias de 800 MHz non deberán causar interferencias ao servizo de radiodifusión de televisión que funciona na banda de frecuencias adxacente inferior (470-790 MHz).

Para tal efecto, as estacións emisoras dos servizos de comunicacións electrónicas que se presten na banda de frecuencias de 800 MHz deberán axustar as súas características técnicas ás condicións establecidas no anexo da Decisión da Comisión do 6 de maio de 2010 sobre as condicións técnicas harmonizadas relativas ao uso da banda de frecuencias de 790-862 MHz para os sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas na Unión Europea, así como ás decisións que se adopten no seo da Unión Europea.

No caso de se produciren interferencias ou perturbacións ao servizo de radiodifusión de televisión, o concesionario do servizo de comunicacións electrónicas estará obrigado a efectuar as correccións técnicas necesarias para a súa completa eliminación, asumindo, de ser o caso, o custo das modificacións que cumpra realizar nas instalacións receptoras afectadas ou o custo das instalacións alternativas que foren precisas para asegurar a continuidade do servizo de radiodifusión de televisión.

A Secretaría de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información resolverá as reclamacións que se poidan formular para dar cumprimento ao disposto no parágrafo anterior.

Artigo 7. Banda de frecuencias de 2,6 GHz.

1. As frecuencias da banda de 2,6 GHz asignaranse mediante poxa económica pública, que se convocará no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto.

2. Á devandita poxa aplicaráselle, entre outras, as seguintes condicións:

a) Outorgaranse catro concesións demaniais de ámbito estatal, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 10 MHz emparellados, para comunicacións ascendentes e descendentes en frecuencias diferentes (FDD ou Frequency Division Duplex). O prezo de saída de cada bloque de frecuencias será de 10 millóns de euros.

b) Outorgaranse tres concesións demaniais de ámbito estatal, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 5 MHz emparellados, para comunicacións ascendentes e descendentes en frecuencias diferentes (FDD ou Frequency Division Duplex). O prezo de saída de cada bloque de frecuencias será de 5 millóns de euros.

c) Outorgaranse cinco concesións demaniais de ámbito estatal, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 10 MHz, para comunicacións ascendentes e descendentes na mesma frecuencia pero a intervalos de tempo diferentes (TDD ou Time Division Duplex). O prezo de saída de cada bloque de frecuencias será de 5 millóns de euros.

d) Outorgarase unha concesión demanial para o ámbito territorial de cada unha das comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 10 MHz emparellados de ámbito autonómico, para comunicacións ascendentes e descendentes en frecuencias diferentes (FDD ou Frequency Division Duplex). O prezo de saída do bloque de frecuencias licitado de ámbito autonómico de 10 MHz emparellados será, a nivel agregado estatal, de 10 millóns de euros. Este prezo de saída agregado estatal distribuirase entre as comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla en función da súa poboación segundo o Padrón Municipal de Poboación de 2010 do Instituto Nacional de Estatística.

e) Outorgarase unha concesión demanial para o ámbito territorial de cada unha das comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla, cada unha das cales asignará o uso dun bloque de 5 MHz emparellados de ámbito autonómico, para comunicacións ascendentes e descendentes en frecuencias diferentes (FDD ou Frequency Division Duplex). O prezo de saída do bloque de frecuencias licitado de ámbito autonómico de 5 MHz emparellados é, a nivel agregado estatal, de 5 millóns de euros. Este prezo de saída agregado estatal distribuirase entre as comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla en función da súa poboación segundo o Padrón Municipal de Poboación de 2010 do Instituto Nacional de Estatística.

f) Na explotación de todos estes bloques de frecuencias poderase utilizar calquera tecnoloxía para prestar servizos de comunicacións electrónicas, de acordo co principio de neutralidade tecnolóxica.

g) Así mesmo, autorízase a aplicación do principio de neutralidade de servizos nos devanditos bloques de frecuencias.

h) As concesións demaniais outorgaranse por un prazo de vixencia que se inicia coa súa formalización e finaliza o día 31 de decembro de 2030.

i) A licitación desenvolverase a través do mecanismo de poxa simultánea ascendente de múltiples roldas.

Artigo 8. Limites na dispoñibilidade de frecuencias por un mesmo operador.

1. Para efectos de garantir unha maior competencia no mercado dos servizos de comunicacións móbiles e de contribuír a neutralizar os potenciais efectos distorsionadores da competencia derivados da introdución do principio de neutralidade tecnolóxica nas bandas de 900 MHz e de 1.800 MHz, fíxanse inicialmente os seguintes límites:

a) Máximo de 20 MHz emparellados (FDD) de que un mesmo operador pode dispor no conxunto das bandas de frecuencias de 800 MHz e 900 MHz.

Este límite será de aplicación a partir do 4 de febreiro de 2015, unha vez que estean en uso efectivo os bloques de frecuencias licitados conforme este real decreto.

b) Máximo, en calquera ámbito territorial, de 115 MHz de que un mesmo operador pode dispor no conxunto das bandas de frecuencias de 1.800 MHz, de 2.100 MHz e de 2,6 GHz.

2. O cómputo destes límites inclúe tanto se a dispoñibilidade das frecuencias vén derivada da titularidade de concesións demaniais, xa sexa por asignación administrativa ou por transferencia, como se vén derivada de operacións de cesión de dereitos de uso de dominio público radioeléctrico a que se refire o título V do Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico.

3. Os límites aplicaráselle ao operador directamente ou ao grupo de empresas do que forme parte nos termos establecidos polo artigo 42 do Código de comercio.

4. En función da evolución tecnolóxica e tendo en conta as condicións de competencia existentes no mercado das telecomunicacións, así como no caso de que nas licitacións a que se refire este real decreto algunhas das concesións demaniais licitadas se declarasen desertas, mediante orde do ministro de Industria, Turismo e Comercio, logo de informe da Comisión do Mercado das Telecomunicacións e logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, poderanse fixar límites superiores aos establecidos no número 1 deste artigo.

Ao longo de 2015, a Comisión do Mercado das Telecomunicacións realizará unha análise das circunstancias e condicións anteriores para efectos de determinar a conveniencia de manter ou de fixar límites superiores aos establecidos no número 1 deste artigo e elevará unha proposta ao Ministerio de Industria, Turismo e Comercio.

5. Nas licitacións públicas que se convoquen en cumprimento do disposto neste real decreto, terase en conta o cumprimento dos límites establecidos no número 1 deste artigo, de forma que, se a adxudicación da concesión demanial solicitada ou pola que poxa un licitador implicase que o devandito licitador superase os límites citados, se excluíría do concurso a oferta ou non sería validada na poxa a oferta que producise o devandito efecto.

En tal sentido, no caso da poxa económica pública que se convocará de acordo co establecido no número 8 do artigo 4 e nos artigos 6 e 7 deste real decreto, e coa finalidade de determinar os bloques de frecuencias de que dispón cada licitador na banda de frecuencias de 900 MHz para efectos de controlar na poxa o cumprimento dos límites establecidos na alínea a) do número 1 deste artigo, terase en conta que o límite máximo de 20 MHz emparellados (FDD) de que un mesmo operador pode dispor no conxunto das bandas de frecuencias de 800 MHz e 900 MHz será de aplicación a partir do 4 de febreiro de 2015, de forma que se deberán descontar os bloques de frecuencias que reverten ao Estado de conformidade co disposto nos números 2 e 3 do artigo 4, así como os bloques de frecuencias ao uso das cales habiliten as concesións demaniais cuxo período de vixencia finalice antes da mencionada data do 4 de febreiro de 2015.

Igualmente, coa finalidade de determinar os bloques de frecuencias de que dispón cada licitador na banda de frecuencias de 1.800 MHz para efectos de controlar na poxa o cumprimento dos límites establecidos na alínea b) do número 1 deste artigo, deberán descontar os bloques de frecuencias que reverten ao Estado de conformidade co disposto no número 2 do artigo 5.

Artigo 9. *Limitación temporal ás operacións de transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico.*

Non se poderán efectuar operacións de transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico obtidos nas licitacións públicas das bandas de frecuencias de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz e 2,6 GHz que se convoquen en cumprimento do disposto neste real decreto ata que transcorran dous anos desde que se inicie o prazo de vixencia da concesión demanial.

Disposición adicional primeira. *Autorización para resolver sobre axustes e adaptacións técnicas.*

1. Autorízase a Axencia Estatal de Radiocomunicacións para resolver sobre os axustes ou adaptacións técnicas, incluído o cambio e agrupación de canles que conforman cada concesión demanial, co obxectivo de alcanzar unha maior eficiencia no uso do espectro radioeléctrico ou para resolver os problemas de incompatibilidade radioelétrica que se puidesen producir no uso dos bloques de frecuencias asignados. Para tal efecto, poderanse ter en conta as propostas de cambio e agrupación de canles que para o efecto formulen os operadores afectados.

2. A resolución destes axustes e adaptacións técnicas son de obrigado cumprimento para os operadores e non darán dereito a indemnización de danos e perdas.

Disposición adicional segunda. *Novas licitacións.*

No caso de que nalgunha das licitacións previstas neste real decreto non se adxudicar algunha das concesións demaniais, poderase convocar unha nova licitación para a súa adxudicación, caso en que se poderán fixar na convocatoria condicións distintas das aplicadas nas licitacións previas, respectando, en todo caso, a forma de adxudicación de concurso ou poxa establecida neste real decreto.

Disposición adicional terceira. *Uso eficaz e eficiente do dominio público radioeléctrico.*

1. Os concesionarios de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico deberán acreditar o uso eficaz e eficiente do dito dominio público durante toda a vixencia dos correspondentes títulos habilitantes.

2. Cando se constate que non se está a levar a cabo un uso eficaz ou eficiente do dominio público radioeléctrico, poderase acordar a revogación do título habilitante, conforme o procedemento e nos termos establecidos no artigo 28 do Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio.

Disposición transitoria única. *Exercicio de funcións ata a constitución da Axencia Estatal de Radiocomunicacións.*

As competencias e funcións administrativas que este real decreto lle atribúe á Axencia Estatal de Radiocomunicacións serán exercidas pola Secretaría de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información do Ministerio de Industria, Turismo e Comercio ata a efectiva constitución da Axencia Estatal de Radiocomunicacións, momento en que, de conformidade co disposto no artigo 47 da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, pasará a corresponder o seu exercicio ao devandito organismo.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao establecido neste real decreto.

Disposición derradeira primeira. *Modificación do Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio.*

Modifícase a disposición adicional primeira do Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional primeira. *Bandas de frecuencias con limitación de títulos habilitantes a outorgar.*

De conformidade co previsto no artigo 29, e sen prexuízo da súa modificación polo Ministerio de Industria, Turismo e Comercio, logo de informe preceptivo da Comisión do Mercado das Telecomunicacións e logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, a relación de bandas de frecuencias en que, por ser precisa a garantía do uso eficaz e eficiente do dominio público radioeléctrico, se limita o número de concesións para o seu uso é, inicialmente, a seguinte:

- a) 790 a 862 MHz.
- b) 880 a 915 e 925 a 960 MHz.
- c) 1.710 a 1.785 e 1.805 a 1.880 MHz para redes terrestres.
- d) 1.900 a 2.025 e 2.110 a 2.200 MHz.
- e) 2.500 a 2.690 MHz.
- f) 3,4 a 3,6 GHz.»

Disposición derradeira segunda. *Introdución da disposición adicional terceira no Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio.*

Introdúcese a disposición adicional terceira no Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio, co seguinte teor:

«Disposición adicional terceira. *Aplicación do principio de neutralidade tecnolóxica e de servizos.*

Nas bandas de frecuencias de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz e 2,6 GHz autorízase a prestación de servizos de comunicacións electrónicas baixo o principio de neutralidade de servizos.»

Disposición derradeira terceira. *Introdución da disposición adicional cuarta no Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio.*

Introdúcese a disposición adicional cuarta no Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico, aprobado polo Real decreto 863/2008, do 23 de maio, co seguinte teor:

«Disposición adicional cuarta. *Ampliación das bandas de frecuencia nas cales se pode efectuar a transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico.*

1. Nas bandas de frecuencias de 800 MHz, 900 MHz, 1.800 MHz, 2.100 MHz, 2,6 GHz e 3,5 GHz poderanse efectuar operacións de transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico nos termos e cos requisitos establecidos no título V do Regulamento de desenvolvemento da Lei 32/2003, do 3 de novembro, xeral de telecomunicacións, no relativo ao uso do dominio público radioeléctrico.

2. A transferencia de títulos habilitantes ou cesión de dereitos de uso do dominio público radioeléctrico nestas bandas de frecuencias deberase desenvolver mediante procedementos abertos, transparentes, obxectivos e non discriminatorios, e non poderá dar lugar a situacións anticompetitivas.»

Disposición derradeira cuarta. *Título competencial.*

Este real decreto dítase ao abeiro da competencia exclusiva en materia de telecomunicacións que ao Estado lle atribúe o artigo 149.1.21.^a da Constitución.

Disposición derradeira quinta. *Desenvolvemento regulamentario e aplicación.*

1. O ministro de Industria, Turismo e Comercio ditará, no ámbito das súas competencias, cantas disposicións e medidas sexan necesarias para o desenvolvemento e aplicación do establecido neste real decreto.

2. Autorízase o ministro de Industria, Turismo e Comercio para modificar ou actualizar as relacións de bandas de frecuencias a que se fai referencia nas disposicións derradeiras primeira, segunda e terceira deste real decreto, mediante orde e logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos.

Disposición derradeira sexta. *Normativa supletoria.*

No relativo á preparación e adxudicación das licitacións previstas neste real decreto, será de aplicación supletoria a Lei 30/2007, do 30 de outubro, de contratos do sector público, e a súa normativa de desenvolvemento.

Disposición derradeira sétima. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 1 de abril de 2011.

JUAN CARLOS R.

O ministro de Industria, Turismo e Comercio,
MIGUEL SEBASTIÁN GASCÓN